

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 lipca 2024 r.

KO-KZ.431.1.4.2024.MJ

(poprzednio NK-KSE.431.1.17.2024.MJ)

Pani
Elżbieta Jedlecka
Wójt Gminy Wądroże Wielkie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 9, 25-26 kwietnia 2024 r. na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 kwietnia 2024 r. nr NK-KSE.0030.36.2024.MJ i NK-KSE.0030.37.2024.MJ, kontrolerzy z Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, Magdalena Janiszewska – starszy inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego) oraz Aleksandra Grzebieniowska – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili w Urzędzie Gminy w Wądrożu Wielkim (Wądroże Wielkie 64, 59-430 Wądroże Wielkie) kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności, wykonywanych na podstawie ustaw: z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności³ – zwanej dalej „u.e.l.” oraz ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych⁴ – zwanej dalej „u.d.o.”.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

- ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj.:
  - prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
  - terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
  - udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL;
- ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych:
  - realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,

---

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz.U. z 2023 r. poz.190.

³ Dz.U. z 2024 r. poz. 736.

⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 671 ze zm.

- udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli.

W kontrolowanym okresie funkcję kierownika Urzędu sprawowała Pani Elżbieta Jedlecka – Wójt Gminy Wądroże Wielkie. Poddane kontroli zadania realizowane były przez pracownika zajmującego stanowisko inspektora ds. ewidencji ludności, działalności gospodarczej i promocji gminy.

Realizację przez Wójta Gminy Wądroże Wielkie zadań z zakresu administracji rządowej oceniono:

- negatywnie w zakresie ewidencji ludności,
- pozytywnie z uchybieniami w zakresie dowodów osobistych.

USTALENIA KONTROLI

EWIDENCJA LUDNOŚCI

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych oraz terminowość realizacji spraw w tym zakresie.

W kontrolowanym okresie wydano 4 decyzje administracyjne oraz 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. Kontroli poddano wszystkie ww. sprawy, w tym 3 postępowania zakończone umorzeniem postępowania⁵, 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania⁶. W jednym przypadku organ wydał decyzję w sprawie wymeldowania z miejsca pobytu stałego⁷.

W toku kontroli stwierdzono, iż organ weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym. W sprawach prowadzonych na wniosek strony, do akt załączony został dokument potwierdzający wpłatę opłaty skarbowej w wysokości 10 zł, zgodnie z ust. 53 części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁸.

Postępowania prowadzono zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Strony zawiadamiane były o wszczęciu postępowania, na podstawie art. 61 § 4 k.p.a.⁹. Przedmiotowe pisma zawierały z reguły pouczenie o treści art. 41 § 1 k.p.a.¹⁰.

---

⁵ ROV.5343.1.2.2023, ROV.5343.1.6.2023, ROV.5343.1.7.2023.

⁶ ROV.5343.1.3.2023.

⁷ ROV.5343.1.8.2023.

⁸ Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2023 r., poz. 2111).

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572) – zwana dalej k.p.a.

¹⁰ Wyjątek stanowi pismo z dnia nr 8 marca 2023 r. nr RSS.5343.1.3.2023.AL, co zostanie opisane poniżej.

Kontrola wykazała, że w nagłówkach pism, kierowanych do stron w toku postępowania administracyjnego, stosowano prawidłowe oznaczenie organu gminy (Wójt Gminy Wądroże Wielkie).

W sprawach zakończonych wydaniem decyzji, zgodnie z art. 107 k.p.a. rozstrzygnięcia zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie¹¹ oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania zostało wydane prawidłowo, na podstawie art. 61a § 1 k.p.a. i zawierało wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 124 § 1 k.p.a. Niemniej w pouczeniu zawarto nieprawidłowe wskazanie organu do którego wnosi się zażalenie, co zostanie opisane w dalszej części niniejszego dokumentu.

Odnosząc się do terminowości prowadzonych postępowań, kontrola wykazała, że tylko jedno z nich zostało przeprowadzone terminowo (dot. ROV.5343.1.7.2023).

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

Odnosząc się do kwestii wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku z 21 marca 2023 r. nr ROV.5343.1.3.2023 zauważyć należy, że nieprawidłowo wezwano stronę do uzupełnienia dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu, gdyż powyższe nie stanowi braku formalnego podania. Wyjaśnić należy, że w trybie art. 64 § 2 k.p.a. mogą być usuwane braki wynikające z art. 63 § 2, § 3 oraz § 3a k.p.a. oraz przepisów szczególnych. Natomiast przepisy szczególne nie określają dodatkowych wymogów dla wniosku o wymeldowanie. W związku z powyższym tylko wyżej wskazane elementy stanowią braki formalne, a organ nie ma możliwości pozostawienia bez rozpoznania podania, które zawiera wszystkie wymagane prawem informacje. Uzupełnienia braków można żądać tylko w sytuacji, gdy przepis powszechnie obowiązującego prawa ustanawia wprost określone wymagania dotyczące składanego podania¹². Podkreślenia wymaga, że właściwe ustalenie kręgu stron należy do obowiązku organu, w związku z powyższym powinien dokonać przedmiotowych ustaleń we własnym zakresie, np. w oparciu o dostępne rejestry (zgodnie z art. 220 k.p.a.), a w przypadku braku możliwości może wezwać wnioskodawcę do przedstawienia tytułu prawnego do lokalu, na podstawie art. 50 k.p.a.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w sprawie ROV.5343.1.2.2023 do jednej ze stron nie przesłano zawiadomienia o wszczęciu postępowania, po ustaleniu jej aktualnego adresu, tym samym nie pouczone strony o treści art. 41 § 1 k.p.a. Po przesłuchaniu świadka w dniu 17 maja 2023 r., który wskazał ww. adres, przesłano stronie jedynie sporządzone 19 maja 2023 r. „wezwanie do osobistego stawiennictwa w charakterze strony”. W toku kontroli ustalono, że również w postępowaniu nr ROV.5343.1.6.2023 nie przesłano stronie zawiadomienia o wszczęciu postępowania, po ustaleniu jej aktualnego adresu. W związku

---

¹¹ Stwierdzona nieprawidłowość w tym zakresie zostanie opisana w dalszej części niniejszego dokumentu.

¹² Por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 24 stycznia 2018 r., sygn. II SAB/Go 125/17.

z powyższym wyjaśnić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 61 § 4 k.p.a. o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Jednocześnie zauważyć należy, że organ administracji ma obowiązek pouczenia strony o obowiązku powiadomienia o zmianie adresu, a brak takiego pouczenia stanowi naruszenie zasady informowania stron¹³.

W sprawie ROV.5343.1.6.2023 organ nieprawidłowo ustalił krąg stron postępowania. Na podstawie księgi wieczystej dot. nieruchomości, której dotyczy postępowanie stwierdzono, iż ma ona 2 właścicieli, niemniej o wszczęciu postępowania zawiadomiono jedynie wnioskodawcę. Wskazać należy, że stroną postępowania o wymeldowanie w trybie administracyjnym będzie każda osoba, która posiada tytuł prawny do nieruchomości, której postępowanie dotyczy (powyższe stanowisko potwierdza uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II OPS 1/11). W piśmie z 21 maja 2024 r. nr ROV.1710.1.2024 podpisanym z upoważnienia Wójta przez Sekretarza Gminy¹⁴ wyjaśniono, że:

„Zgodnie z załączoną do wniosku o wymeldowanie z adresu pobytu stałego p. K... K... z dnia 26 października 2023 r., kserokopią aktu notarialnego (...), właścicielami nieruchomości są p. M... K... oraz p. M... K.... Wnioskodawcą wniosku o wymeldowanie z adresu pobytu stałego był p. M... K..., do którego adresowana była korespondencja dot. rzeczowego postępowania. Część ww. korespondencji odbierała p. M... K... oznaczana przez dostawcę pocztowego jako „adresat”. Ponadto, p. M... K... uczestniczyła w przeprowadzonych w dniu 23 stycznia 2024 r. oględzinach, co zostało potwierdzone jej własnoręcznym podpisem pod *protokołem z przeprowadzonych oględzin* w dniu 23 stycznia 2024 r. Nie prowadzono odrębnej korespondencji z p. M... K..., będącą współwłaścicielem nieruchomości w sprawie prowadzonego postępowania administracyjnego”.

W związku z powyższym wyjaśnić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 61 § 4 k.p.a. o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Decyzję i inne pisma należy doręczać każdemu z małżonków osobno. Pisma kierowane do strony powinny być imienne, tzn. wymieniające stronę postępowania jako indywidualnie określonego adresata. Strona jest wtedy podmiotem, w stosunku do którego dokonywana jest czynność doręczenia. Pogląd uznający, że doręczenie jednemu ze współmałżonków rozstrzygnięcia w sprawie, wywierało taki sam skutek jakby doręczono je obojgu należy uznać za błędny i nie znajdujący uzasadnienia w przepisach prawa¹⁵.

W zawiadomieniach o wszczęciu postępowania nr ROV.5343.1.2.2023, ROV.5343.1.7.2023 wskazano błędną datę ich wszczęcia. Jak wynika z udostępnionej dokumentacji wniosek nr ROV.5343.1.2.2023 wpłynął 1 marca 2023 r., tymczasem w zawiadomieniu wskazano jako dzień wszczęcia postępowania 7 marca 2023 r. Natomiast

¹³ Vide wyrok WSA w Krakowie z dnia 12 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/Kr 646/16.

¹⁴ Zwany dalej wyjaśnieniami z 21 maja 2024 r.

¹⁵ Vide wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 2 lutego 2000 r., sygn. II SA/Kr 298/00; wyrok WSA w Warszawie z 26 kwietnia 2012 r., sygn. VII SA/Wa 297/12; *por.* wyrok NSA z 19 października 2019 r., sygn. akt III FSK 2/21.

w sprawie ROV.5343.1.7.2023 podanie wpłynęło do Urzędu 4 września 2023 r., a w zawiadomieniu wskazano 12 września 2023 r. jako dzień wszczęcia postępowania. W związku z powyższym wyjaśnić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 61 § 3 k.p.a. datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

W toku kontroli stwierdzono, że w sprawie nr ROV.5343.1.2.2023 nie zawiadomiono stron o planowanych przesłuchaniach świadków, co stanowi naruszenie art. 79 § 1 k.p.a.

Jednocześnie zauważyć należy, że w protokołach przesłuchania świadków zbędnie wpisywany jest nr dowodu świadka oraz jego data urodzenia. Wskazać należy, że nieprawidłowe jest przetwarzanie danych osobowych, które są zbędne dla prowadzonego postępowania. Używanie ww. danych na potrzeby oznaczenia świadków postępowania jest nadmiarowe i niezgodne z zasadą minimalizacji danych wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO¹⁶.

W toku kontroli stwierdzono, że w wezwaniach stron nr ROV.5343.1.2.2023, ROV.5343.1.6.2023, ROV.5343.1.8.2023 zawarto pouczenia o możliwości ukarania grzywną. W związku z powyższym wskazać należy, że błędne jest pouczanie stron o skutkach prawnych niezastosowania się do wezwania, tj. o treści art. 88 k.p.a. W myśl ww. przepisu kto, będąc obowiązany do osobistego stawienia się (art. 51 k.p.a.), mimo prawidłowego wezwania nie stawił się bez uzasadnionej przyczyny jako **świadek lub biegły** albo bezzasadnie odmówił złożenia zeznania, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin albo udziału w innej czynności urzędowej, może być ukarany przez organ przeprowadzający dowód grzywną (...). W związku z powyższym, ten środek przymusu może być orzekany wobec świadków, biegłych i osób trzecich, natomiast organ nie może nałożyć grzywny na stronę, w przypadku niestawienia się. Do przesłuchania stron nie stosuje się, zgodnie z art. 86 k.p.a., żadnych środków przymusu¹⁷.

W toku kontroli ustalono, że w postępowaniu dowodowym w sprawach ROV.5343.1.6.2023, ROV.5343.1.8.2023 jedną z pierwszych czynności było wezwanie strony na podstawie art. 75 k.p.a. W ww. wyjaśnieniach z 21 maja 2024 r. wskazano, że:

„W postępowaniu nr ROV.5343.1.6.2023, po nieodebraniu przez p. A... N...zawiadomienia o wszczęciu postępowania, pierwszą czynnością było ustalenie adresu pobytu przy pomocy Komendy Powiatowej Policji w Jaworze, w następstwie czego wezwano w dniu 6 września 2023 r. p. N... do osobistego stawiennictwa w charakterze strony. Ponadto, we wniosku z dnia 19 czerwca 2023 r. o wymeldowanie z adresu pobytu stałego, wnioskodawca załączył notatkę służbową Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim z dnia 19 czerwca 2023 r. potwierdzającą, iż p. N... nie przebywa pod adresem pobytu stałego. Dlatego też, na tym etapie postępowania, organ uznał za właściwe wezwanie do osobistego stawiennictwa w charakterze strony p. N....

---

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz.Urz.UE.L Nr 119, str. 1).

¹⁷ B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Art. 86 k.p.a., wyd. 17, Warszawa 2021.

W postępowaniu nr ROV. 5343.1.8.2023, które wszczęte zostało w związku z wniosek o wymeldowanie z adresu pobytu stałego dot. p. K... K..., wnioskodawca wskazał aktualny adres pobytu stałego oraz zeznania dwóch świadków, potwierdzających jego stanowisko w tej sprawie. Właściwym adresem pobytu p. K... K... był adres ul. (...), na który nadane zostało zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, które zostało odebrane przez p. K... K.... Dlatego też, w ocenie organu właściwym było wezwanie na tym etapie postępowania, p. K... do osobistego stawiennictwa w tut, urzędzie w celu złożenia wyjaśnień w charakterze strony”.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnić należy, że w myśl art. 86 k.p.a. jeżeli **po wyczerpaniu** środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, organ administracji publicznej dla ich wyjaśnienia może przesłuchać stronę. W związku z powyższym dowód z przesłuchania stron jest dowodem posiłkowym (subsydiarnym)¹⁸. Przeprowadzenie tego dowodu jako jednego z pierwszych, co do zasady mija się z celem, bowiem przeprowadzenie tego dowodu ma między innymi dążyć do umożliwienia stronie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 81, art. 86 k.p.a.)¹⁹.

Jednocześnie wskazać należy, że w podstawie prawnej wezwania należy powoływać art. 50 § 1 k.p.a., a nie art. 75 ww. ustawy. Powyższa uwaga dotyczy wszystkich wezwań skierowanych do stron lub świadków w toku poddanych kontroli postępowań administracyjnych.

Mając na uwadze zawiadomienie z 12 stycznia 2024 r. nr ROV.5343.1.8.2023 o planowanych oględzinach w dniu 22 stycznia 2024 r., jak również inne dokonywane wezwania świadków oraz stron do złożenia zeznań²⁰, zauważyć należy, że organ wyznaczał zbyt krótkie terminy. Wyjaśnić należy, że wyznaczając omawiany termin należy uwzględnić czas niezbędny na doręczenie korespondencji (w tym możliwość podwójnego awizowania przesyłki) oraz treść art. 79 § 1 k.p.a., zgodnie z którym strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem. Praktyka pokazuje, że wyznaczony na przeprowadzenie dowodu²¹ termin nie powinien być krótszy niż 4 tygodnie²².

W toku kontroli ustalono, że protokół z oględzin w sprawie ROV.5243.1.8.2023 został sporządzony nierzetelnie. Na temat przeprowadzonych oględzin zapisano jedynie „Pan (...) zaprowadził urzędników do pokoju, w którym kiedyś mieszkała p. (...), a obecnie pomieszczenie nie jest zamieszkałe przez nikogo. Pan (...) pokazał również zawartość szaf w ww. pokoju, znajdujące się w nim ubrania należą do p. (...) oraz p. (...)”. Podkreślić należy, że oględziny polegają na bezpośrednim zbadaniu pewnego przedmiotu, miejsca lub osoby przez organ orzekający w celu dokonania bezpośrednich spostrzeżeń za pomocą zmysłów

¹⁸ Wyrok NSA z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt I GSK 1007/18.

¹⁹ *Vide* wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (do 2003.12.31) w Warszawie z dnia 18 listopada 1999 r., sygn. akt II SA 1345/99; wyrok WSA Wrocław z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Wr 494/18.

²⁰ Wezwanie z 9 maja 2023 r. nr ROV.5343.1.2.2023 do złożenia zeznań w dniu 17 maja 2023 r., wezwanie z dnia 19 maja 2023 r. nr ROV.5343.1.2.2023 do złożenia zeznań w dniu 26 maja 2023 r., wezwanie z 6 września 2023 r. nr ROV.5343.1.6.2023 do złożenia zeznań 14 września 2023 r.

²¹ Dot. oględzin i przesłuchań świadków.

²² Powyższy problem został szczegółowo opisany w piśmie nr SOC-OP.621.1.166.2017.AB z 10 czerwca 2019 r.

wzroku, słuchu, dotyku, węchu, smaku, co do właściwości lub stanu badanej rzeczy lub miejsca²³. W toku oględzin organ powinien ustalić oprócz faktu czy w mieszkaniu znajdują się ubrania strony, np. z ilu pomieszczeń składa się lokal, jakie i czyje rzeczy osobiste zastano, kto w nim obecnie przebywa, czy w lokalu znajdują się przedmioty użytkowe strony, środki higieny osobistej, dokumenty, korespondencja. Natomiast z protokołu wynika jedynie, że pokój jest niezamieszkały oraz że zawartość szaf nie należy do osoby, której postępowanie dotyczy, lecz nie wskazano na jakiej podstawie dokonano takich ustaleń. Ponadto zauważyć należy, że w toku postępowania wyjaśniającego nie wezwano żadnego świadka w celu złożenia zeznań do protokołu. Jednocześnie nie dokonano ustaleń odnośnie kwestii czy opuszczenie lokalu miało charakter trwały. Podkreślenia wymaga, że przesłanka opuszczenia dotychczasowego miejsca pobytu stałego jest spełniona wtedy, gdy opuszczenie ma charakter trwały i jest dobrowolne. Dlatego też organ obowiązany jest dokonać ustaleń w tym zakresie²⁴. W ww. wyjaśnieniach z 21 maja 2024 r. wskazano, że:

„W ocenie organu prowadzącego postępowanie, nie należało wzywać świadków do złożenia zeznań do protokołu ze względu na zebrany materiał dowodowy. Wnioskodawca we wniosku o wymeldowanie z adresu pobytu stałego, wskazał aktualny adres pobytu stałego oraz zeznania dwóch świadków, potwierdzających, iż p. K... nie przebywa pod adresem pobytu stałego. Właściwym adresem pobytu p. K... K... był adres (...), na który nadane zostało zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, które zostało odebrane przez p. K... K.... Zatem, zebrany do tego zdarzenia materiał dowodowy był wystarczający”.

W związku z powyższym wyjaśnić należy, że przedmiotowe oświadczenia nie mają takiej mocy dowodowej, jak zeznania świadka, pouczonego o odpowiedzialności karnej, złożone do protokołu.

Jednocześnie zauważyć należy, że w przedmiotowym wniosku, który wpłynął do Urzędu w dniu 26 października 2023 r. wskazano, iż strona nie przebywa w lokalu, którego dotyczy postępowanie od „października 2023 r.”. Dodatkowo poinformowano, że „wynajmuje mieszkanie i do końca roku obowiązywać będzie umowa najmu”. Zauważyć należy, że zgodnie z dyspozycją art. 25 ust. 4 u.e.l. ilekroć w ustawie jest mowa o pobycie czasowym obywatela polskiego należy przez to rozumieć przebywanie poza miejscem pobytu stałego przez okres **ponad 3 miesięcy**. Zauważyć należy, że jeśli strona przebywała w wynajmowanym lokalu do końca roku nie miała nawet obowiązku zameldowania się na pobyt czasowy. Ponadto, jak już wykazano powyżej, organ nie dokonał ustaleń, jaki charakter ma pobyt strony w wynajmowanym mieszkaniu (stały czy czasowy) oraz czy strona planuje powrót po upływie okresu najmu. Podkreślić należy, że sam fakt przejściowej nieobecności czy też występowanie dłuższego okresu fizycznej nieobecności w miejscu stałego zameldowania nie mogą stanowić podstawy do przyjęcia, że doszło do opuszczenia miejsca stałego pobytu²⁵. O opuszczeniu miejsca stałego pobytu można mówić tylko wtedy, gdy dana osoba fizycznie nie przebywa

---

²³ A. Wiktorowska, w: *M Wierzbowski*, Postępowanie administracyjne, 2015, s. 115.

²⁴ *Vide* np. wyrok NSA z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt II OSK 306/15.

²⁵ *Por.* wyr. WSA w Warszawie z 4 lipca 2019 r., sygn. akt. VIII SA/Wa 340/19, *M. Kępa, G. Krawiec, A. Nodzak*, Ustawa o ewidencji ludności. Komentarz, Komentarz do art. 25, Warszawa 2020.

w określonym lokalu i ma zamiar opuszczenia tego lokalu na stałe, a zamiar ten związany jest z założeniem w nowym miejscu ośrodka osobistych i majątkowych interesów. Dlatego też obowiązkiem organów administracji prowadzących postępowanie w sprawie o wymeldowanie jest ustalenie, w oparciu o zebrany materiał dowodowy, czy dana osoba trwale oraz dobrowolnie opuściła lokal, w którym była zameldowana na pobyt stały. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że w omawianym przypadku postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone nierzetelnie.

W toku kontroli ustalono, że z akt postępowania nr ROV.5343.1.6.2023, ROV.5343.1.7.2023 nie wynikało, na jakiej podstawie stwierdzono, że podlegały one umorzeniu. Podkreślić należy, że dokonanie stosownych ustaleń odnośnie faktu wymeldowania strony, powinno znaleźć odzwierciedlenie w aktach prowadzonego postępowania, np. w formie adnotacji, o której mowa w art. 72 k.p.a.

Mając na uwadze podstawy prawne wydanych rozstrzygnięć stwierdzono, że we wszystkich decyzjach dotyczących umorzenia postępowania, przywołano art. 140 w zw. z art. 105 § 1 k.p.a. Zauważyć należy, że z uwagi na fakt, iż podstawa prawna decyzji musi być powołana dokładnie, ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów, zarówno prawa formalnego jak i materialnego²⁶, prawidłowo w przedmiotowych przypadkach powinien zostać przywołany art. 105 § 1 k.p.a. w zw. z art. 35 u.e.l. Natomiast art. 140 k.p.a. dotyczy postępowania przed organami odwoławczymi, w związku z powyższym został powołany błędnie.

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, że wydane rozstrzygnięcia zawierają nieprawidłowe pouczenie w zakresie wskazania organu odwoławczego, a w przypadku postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w zakresie organu do którego wnosi się zażalenie. Zauważyć należy, że w myśl art. 5 ust. 1 u.e.l. wojewoda jest organem wyższego stopnia w stosunku do organów gmin wydających rozstrzygnięcia administracyjne na podstawie przedmiotowej ustawy. W związku z powyższym organem tym jest Wojewoda Dolnośląski, a nie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Legnicy. Prawidłowe pouczenie w tym zakresie zawarto jedynie w decyzji nr ROV.5343.1.8.2023.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania nr ROV.5343.1.3.2023 r. zostało nieprawidłowo doręczone osobie, której dotyczył wniosek o wymeldowanie. Wskazać należy, że przedmiotowe rozstrzygnięcie należało doręczyć jedynie wnioskodawcy, gdyż postępowanie nie zostało wszczęte.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w udostępnionych aktach nie założono metryk spraw, do czego zobowiązuje treść art. 66a k.p.a.

Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy organ nie zamieszczał informacji, co do sposobu ich wysyłki, co jest niezgodne z dyspozycją z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej²⁷.

---

²⁶ Vide M. Wierzbowski, R. Hauser (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego*. Komentarz, art. 107 k.p.a., wyd. 7, Warszawa 2021 r.

²⁷ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.) – zwanego dalej Instrukcją kancelaryjną.

Odnosząc się do kwestii terminowości prowadzonych postępowań stwierdzić należy, że 3 postępowania nie zostały zakończone w ustawowym terminie, niemniej organ nie sporządził sygnalizacji o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a., zgodnie z którym o każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, że w sprawie ROV.5343.1.6.2023, w której wniosek wpłynął do Urzędu 19 czerwca 2023 r. dopiero 17 sierpnia 2023 podjęto pierwsze czynności wyjaśniające. W wyjaśnieniach z 21 maja 2024 r. wskazano, że:

„W sprawie ROV.5343.1.6.2023, w której wniosek wpłynął do tut. urzędu w dniu 19 czerwca 2023 r., pierwszą czynnością podjętą przez tut. organ było nadanie zawiadomienia o wszczęciu postępowania w dniu 4 lipca 2023 r., które zostało odebrane przez p. K... N... w dniu 5 lipca 2023 r., a z powodu niemożności doręczenia korespondencji przez dostawcę pocztowego, zawiadomienia o wszczęciu postępowania dla p. A... N..., ww. wróciło do tut. urzędu w dniu 27 lipca 2023 r. W związku z tym, kolejną podjętą czynnością w prowadzonym postępowaniu, było nadanie w dniu 17 sierpnia 2023 r. pismo z prośbą o ustalenie adresu pobytu p. A... N... do Komendanta Powiatowego Policji w Jaworze”.

W związku z powyższym podkreślenia wymaga, że mając na uwadze zasadę szybkości postępowania, o której mowa w art. 12 k.p.a. oraz treść art. 35 § 1 k.p.a. organ powinien podjąć czynności wyjaśniające niezwłocznie. Podkreślić należy, że sformułowanie "bez zbędnej zwłoki", o którym mowa w art. 35 § 1 k.p.a. oznacza zakaz nieuzasadnionego przedłużania postępowania administracyjnego i powinność dążenia przez organ do niezwłocznego załatwienia sprawy²⁸.

Na marginesie należy zauważyć, że zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy **wymagającej postępowania wyjaśniającego** powinno nastąpić **nie później niż w ciągu miesiąca**. Jest to termin, którego uchybienie powinno skutkować sygnalizacją, o której mowa w art. 36 k.p.a., również w przypadku, gdy organ uzna, iż sprawa ma charakter szczególnie skomplikowany²⁹. Postępowanie takie należy uznać za właściwe mając na uwadze zasady ogólne k.p.a., przede wszystkim zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu, zasadę szybkości postępowania oraz zasadę udzielania informacji. W związku z powyższym wskazać należy, iż w sprawie ROV.5343.1.7.2023, przed upływem miesiąca, zasadne byłoby sporządzanie ww. sygnalizacji. Niemniej powyższe nie miało wpływu na ocenę terminowości prowadzenia przedmiotowego postępowania administracyjnego.

[Dowód: akta kontroli, str. 30-80, 149-162]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia przez Wójta Gminy Wądroże

---

²⁸ Wyrok WSA Białystok z dnia 13 listopada 2020 r., sygn. akt II SAB/Bk 122/20.

²⁹ Art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...).

Wielkie postępowania administracyjnych, na podstawie art. 35 u.e.l. oceniono **negatywnie**. Zagadnienie dotyczące terminowości realizacji spraw w tym zakresie oceniono **negatywnie**.

Udostępnianie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL

Kontroli poddano 10³⁰ udostępnień danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, w tym 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania³¹.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że organ weryfikował wnioski pod względem formalnym. We wszystkich przypadkach wnioskodawcy byli zwolnieni z ponoszenia wymaganych opłat za udostępnienie danych z rejestru, na podstawie art. 53 pkt 1 bądź art. 54 u.e.l.

Postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania zostały wydane prawidłowo, z uwagi na fakt posiadania przez wnioskodawcę decyzji o wyrażeniu zgody na udostępnienie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych. Postanowienia zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 124 § 1 k.p.a.

Kontrola wykazała, że sprawy załatwiano terminowo.

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia i nieprawidłowości.

W większości odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych organ nie wskazywał podstawy prawnej działania. Natomiast w piśmie nr ROV.5345.1.26.2024 wprawdzie została powołana, jednak nieprawidłowa, bowiem art. 45 ust. 2a u.e.l. dotyczy wydawania zaświadczeń z rejestru PESEL, a nie udostępniania danych, o którym mowa w art. 46 ww. ustawy. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 6 k.p.a. organy działają na podstawie przepisów prawa. W przypadku braku możliwości wydruku podstawy prawnej na formularzu systemowym, stosownym było sporządzanie pisma przewodniego, zawierającego podstawę prawną działania organu lub jej wskazanie w rubryce „uwagi”.

W toku kontroli stwierdzono, że w sprawie ROV.5345.1.72.2023 ponad zakres żądania udostępniono datę urodzenia, miejsce urodzenia, imiona rodziców, nazwiska rodowe rodziców, w odpowiedzi nr ROV.5345.1.26.2023 datę urodzenia, nazwisko rodowe, miejsce urodzenia, imiona rodziców, a w piśmie ROV.5345.1.38.2023 udostępniono zbędnie datę urodzenia oraz pesel. Dodatkowo w sprawie ROV.5345.1.58.2023 ponad zakres żądania wskazano nazwisko rodowe, datę urodzenia, imiona rodziców, w piśmie ROV.5345.1.15.2024 datę urodzenia, miejsce urodzenia, imiona rodziców, natomiast w odpowiedzi ROV.5345.1.131.2023 datę urodzenia oraz nr PESEL. W związku z powyższym podkreślić należy, że organ jest związany zakresem żądania wnioskodawcy.

Jednocześnie wskazać należy, że inspektor ds. ewidencji ludności, działalności gospodarczej i promocji gminy, który podpisał się pod dziewięcioma odpowiedziami na wnioski o udostępnienie danych z rejestru PESEL, nie posiada stosownego upoważnienia Wójta

---

³⁰ ROV.5345.1.88.2023, ROV.5345.1.72.2023, ROV.5345.1.96.2023, ROV.5345.1.26.2023, ROV.5345.1.38.2023, ROV.5345.1.58.2023, ROV.5345.1.15.2024, ROV.5345.1.116.2023, ROV.5345.1.116.2023, ROV.5345.1.131.2023.

³¹ ROV.5345.1.116.2023, ROV.5345.1.118.2023.

do działania w tym zakresie w jego imieniu. Z przedstawionego w toku kontroli upoważnienia nr 33/2022 z 29 września 2022 r. wynika, iż pracownik upoważniony jest do wykonywania w imieniu Wójta czynności związanych m.in. z wydawaniem poświadczeń zameldowania, wymeldowania oraz zaświadczeń z akt ewidencji ludności. W związku z powyższym zauważyć należy, że udostępnianie danych z rejestru PESEL oraz rejestru mieszkańców, nie jest tożsame z wydawaniem zaświadczeń z akt ewidencji ludności. Powyższe kwestie regulują również odrębne przepisy.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że postanowienia nr ROV.5345.1.116.2023, ROV.5345.1.118.2023 zostały przesłane wnioskodawcom w wersji papierowej, natomiast wnioski zostały złożone elektronicznie. Mając na uwadze powyższe oraz treść art. 39 i 39¹ k.p.a. zauważyć należy, że powinny zostać doręczone za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Na ww. wnioskach, które wpłynęły drogą elektroniczną zabrakło informacji o dokonaniu weryfikacji podpisu elektronicznego, o której mowa w § 47 ust. 4 Instrukcji kancelaryjnej.

Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy organ nie zamieszczał informacji, co do sposobu ich wysyłki, co jest niezgodne z dyspozycją § 60 ust. 3 ww. Instrukcji kancelaryjnej.

[dowód: akta kontroli str.: 81-162]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL na podstawie ustawy o ewidencji ludności, oceniono **negatywnie**.

Zważywszy na przedstawione powyżej ustalenia oraz sprecyzowane w programie kontroli zasady oceniania, realizację przez Wójta Gminy Wądroże Wielkie zadań z zakresu administracji rządowej, polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności, oceniono negatywnie.

DOWODY OSOBISTE

Realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych.

Kontroli poddano 25 losowo wybranych kopert dowodowych dotyczących dowodów osobistych wydanych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli³².

W badanej próbie wystąpiły następujące przyczyny złożenia wniosków: pierwszy dowód – 5 przypadków³³, upływ terminu ważności dowodu – 7 przypadków³⁴, utrata dowodu

³² O nast. seriach i numerach: DGW....., DGJ....., DHA....., DGM....., DFW....., DFT....., DGC....., DGB....., DGC....., DGS....., CGF....., DGB....., DGY....., DGR....., DGT....., DGS....., DHB....., DGT....., DGV4....., DGU....., DGT....., DGL....., DGV....., DFY....., DGS.....

³³ DFW....., DFT....., DGC....., DGT....., DGS.....

³⁴ DGB....., DGB....., DGT....., DGS....., DHB....., DGT....., DGL.....

– 6 przypadków³⁵, uszkodzenie dowodu – 1 przypadek³⁶, wymiana dowodu bez warstwy elektronicznej – 4 przypadki³⁷, kradzież tożsamości – 2 przypadki³⁸.

Na podstawie wytypowanej próby ustalono, że wnioski o wydanie dowodu osobistego składały uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 u.d.o. W przypadku ubiegania się o wydanie dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, wniosek składał jeden z rodziców.

Kontrola wykazała, że wniesione do organu wnioski o wydanie dowodu osobistego były kompletne i złożone na obowiązującym w dniu składania wniosku wzorze. Na wnioskach złożonych do organu w formie papierowej w większości przypadków znajdowała się stosowna adnotacja urzędowa o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż do kontrolowanych wniosków dołączona została prawidłowa fotografia, odzwierciedlająca w sposób niebudzący wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o., a także § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu³⁹ lub § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁴⁰.

W wyniku kontroli ustalono, iż w każdym przypadku wystąpiły przesłanki do wydania nowego dowodu, zgodnie z art. 46 u.d.o.

Kontrola wykazała także, iż w przypadkach, w których powodem ubiegania o wydanie dowodu osobistego była jego utrata lub uszkodzenie, organ wydawał zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, a podpis i data na zaświadczeniu potwierdza ich odbiór przez osoby zgłaszające. Ustalono ponadto, że pracownik, którego pieczęć i podpis widnieje na wydanych zaświadczeniach, w okresie podpisywania ww. dokumentów, posiadał stosowne umocowanie do podpisywania dokumentów w imieniu Wójta Gminy Wądroże Wielkie. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż przedmiotowe zaświadczenia przechowywane są *ad acta* w kopertach dowodowych, zgodnie z § 60 ust. 4 ww. Instrukcji kancelaryjnej.

W wyniku kontroli ustalono, iż odbiór dokumentu tożsamości był każdorazowo potwierdzany. W dwóch przypadkach⁴¹ przez złożenie podpisu w sposób, o którym mowa w art. 24 ust. 3 u.d.o., w pozostałych przypadkach przez złożenie podpisu na tradycyjnym wydruku formularza odbioru dowodu osobistego, zgodnie z art. 31 ust. 3 u.d.o. W przypadku dowodu osobistego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, dowód odbierał rodzic, zgodnie z art. 30 ust. 2 u.d.o.

Z ustaleń kontroli wynika, iż dane dotyczące przyjmowanych wniosków dowodowych oraz odbieranych przez wnioskodawców dowodów osobistych były na bieżąco rejestrowane

---

³⁵ DGC....., DGS....., CGF....., DGV....., DGV....., DFY.....

³⁶ DGW.....

³⁷ DGJ....., DHA....., DGR....., DGU.....

³⁸ DGM....., DGB.....

³⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1865, obowiązujące od 7 listopada 2021 r. do dnia 28 grudnia 2023 r.

⁴⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 2798, obowiązujące od 29 grudnia 2023 r.

⁴¹ DHA....., DHB.....

w Rejestrze Dowodów Osobistych. W wyniku porównania danych zawartych w rejestrze z dokumentacją zgromadzoną w kopertach dowodowych stwierdzono także, że unieważnienie dowodów osobistych nastąpiło prawidłowo, zgodnie z art. 50 ust. 3 u.d.o.

W toku kontroli ustalono również, że dokumentacja związana z dowodami osobistymi sporządzona w formie papierowej, zgrupowana jest w kopertach dowodowych, zgodnie z art. 62 ust. 3 u.d.o.

Niemniej ustalenia kontroli wykazały niżej wymienione uchybienia.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż na jednym wniosku wniesionym na piśmie utrwalonym w postaci papierowej⁴² brak jest adnotacji o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego. Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 29a ust. 6 u.d.o. organ gminy we wniosku o wydanie dowodu osobistego odnotowuje sposób potwierdzenia danych osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego.

Kontrola wykazała, iż na jednym formularzu odbioru dowodu osobistego⁴³ (w pkt 3 „dane wnioskodawcy”) widnieje imię i nazwisko matki dziecka, a nie imię i nazwisko ojca, który złożył wniosek o wydanie dowodu osobistego. Zauważyć należy, że dowód osobisty może odebrać rodzic, który nie składał wniosku o wydanie dowodu osobistego (art. 30 ust. 2 u.d.o. *in fine*), niemniej jednak elementy formularza odbioru dowodu osobistego określa art. 31 ust. 2 u.d.o., dlatego też w powyższym przypadku winno być wskazane imię i nazwisko rodzica, który składał wniosek o wydanie dowodu osobistego tj. ojca (art. 31 ust. 2 pkt. 6 u.d.o.).

Na jednym formularzu odbioru dowodu osobistego⁴⁴ w miejscu przeznaczonym na adnotację dotyczącą osoby ubiegającej się o wydanie dowodu (dziecka) odnotowano sposób ustalenia tożsamości wnioskodawcy (ojca). Na jednym formularzu odbioru dowodu osobistego⁴⁵ w polu „dane wnioskodawcy” w pkt 3 formularza odbioru widnieje natomiast omyłka w nazwisku wnioskodawcy (zamiast „...żyna” widnieje „...zyna”).

[dowód: akta kontroli str. 163-322]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków organu w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

Kontroli poddano 1⁴⁶ sprawę z kontrolowanego zakresu, zakończoną udostępnieniem dokumentacji związanej z dowodem osobistym.

Wniosek w ww. sprawie został złożony na formularzu przewidzianym rozporządzeniem wykonawczym do u.d.o., na wzorze nr 4 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków

---

⁴² DGV.....

⁴³ DGS.....

⁴⁴ DGC.....

⁴⁵ DGJ.....

⁴⁶ ROV.5345.1.15.2023.

o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi⁴⁷. Wnioskodawcą był podmiot realizujące zadania publiczne (organ Policji), któremu dokumentację związaną z dowodami osobistymi udostępnia się nieodpłatnie, na podstawie art. 75 ust. 4 u.d.o.

W wyniku kontroli ustalono, iż udostępnienie nastąpiło zgodnie z żądaniem podmiotu wnioskującego oraz w zakresie, w jakim wykazał uprawnienia w uzyskaniu żądanych danych (na podstawie art. 75 ust. 3 u.d.o.).

Sporządzona odpowiedź (pismo przewodnie) została podpisana przez Wójta Gminy Wądroże Wielkie. W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono, iż doręczenie pisma nastąpiło w prawidłowy sposób, a sprawa zrealizowana została terminowo.

Niemniej ustalenia kontroli wykazały niżej wymienione uchybienia.

Wniosek w ww. sprawie złożony został przez kierownika komórki organizacyjnej Komendy Powiatowej Policji, niemniej jednak w dokumentacji brak było dokumentu, z którego wynikałoby w sposób nie budzący wątpliwości upoważnienie do reprezentowania uprawnionego organu na zewnątrz (Komendanta). Wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 75 ust. 2 u.d.o. dokumentację związaną z dowodami osobistymi udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony przez uprawniony podmiot. Jak stanowi art. 75 ust. 3 u.d.o. do uzyskania dostępu do dokumentacji związanej z dowodami osobistymi są uprawnione: 1) podmioty, o których mowa w art. 66 ust. 3 pkt 1-11; 2) sądy; 3) inne podmioty - jeżeli wykażą interes prawny. Zauważyć należy, iż naczelnik komórki organizacyjnej komendy nie jest organem Policji, o którym mowa w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁴⁸, działać winien zatem jedynie na mocy upoważnienia.

W wyniku kontroli ustalono, iż w sporządzonej na wniosek odpowiedzi nie wskazano podstawy prawnej udostępnienia (art. 75 ust. 2 u.d.o.). W związku z powyższym przypomnieć należy, że w myśl art. 6 k.p.a. organy działają na podstawie przepisów prawa. Stosowna podstawa prawna powinna być przywoływana w sporządzanych odpowiedziach. Na egzemplarzu odpowiedzi przeznaczonej do włączenia do akt sprawy zabrakło także informacji co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia, mimo obowiązku wynikającego z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.

Jednocześnie, w aktach ww. sprawy poza pismem przewodnim, w którym wskazano „załączam rzeczową dokumentację” i wymieniono dokumentację w liście załączników, brak było kserokopii dokumentacji z koperty dowodowej, która została udostępniona. Zauważyć należy, iż zgodnie z § 2 pkt 1 Instrukcji kancelaryjnej akta sprawy stanowią dokumentację, w szczególności tekstową, fotograficzną, rysunkową, dźwiękową, filmową, multimedialną, zawierającą informacje potrzebne przy rozpatrywaniu danej sprawy oraz odzwierciedlającą przebieg jej załatwiania i rozstrzygnięcia. Zasadnym byłoby, aby podlegająca udostępnieniu dokumentacja została skopiowana i załączona do akt sprawy, celem udokumentowania, jakie żądane dane z koperty dowodowej zostały faktycznie udostępnione wnioskodawcy.

---

⁴⁷ T.j. Dz.U. z 2015, poz. 1604.

⁴⁸ T.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 145.

[dowód: akta kontroli str. 323-326]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z RDO oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi należało ocenić **pozytywnie z uchybieniami**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Wądroże Wielkie zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych oceniono pozytywnie z uchybieniami.

W związku z powyższym, w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE EWIDENCJI LUDNOŚCI:

1. W trybie art. 64 § 2 k.p.a. wzywać do uzupełnienia jedynie braków formalnych podania.
2. Zawiadamiać wszystkie strony postępowania o jego wszczęciu, informując jednocześnie o treści art. 41 k.p.a.
3. Prawidłowo ustalać strony postępowania.
4. W zawiadomieniach o wszczęciu postępowania wskazywać prawidłową datę jego wszczęcia.
5. Przestrzegać dyspozycji art. 79 k.p.a.
6. Prawidłowo sporządzać protokoły przesłuchania świadków.
7. Prawidłowo redagować treść wezwań kierowanych do stron postępowania.
8. Przestrzegać dyspozycji art. 86 k.p.a.
9. Prawidłowo ustalać termin oględzin oraz przesłuchań, z uwzględnieniem czasu niezbędnego na doręczenie korespondencji oraz terminu, o którym mowa w art. 79 § 1 k.p.a.
10. Postępowanie wyjaśniające prowadzić rzetelnie.
11. Czynności organu, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.
12. Prawidłowo powoływać podstawę prawną decyzji.
13. W rozstrzygnięciach administracyjnych zawierać prawidłowe pouczenia.
14. Prawidłowo doręczać postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.
15. W aktach sprawy zakładać metrykę, o której mowa w art. 66a k.p.a.
16. Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy zamieszczać informację, co do sposobu ich wysyłki.
17. Sprawy załatwiać terminowo, w przypadku braku możliwości, w każdym przypadku stosować sygnalizację, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a. Przestrzegać zasady szybkości postępowania.
18. W odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych wskazywać prawidłową podstawę prawną działania organu.
19. Udostępniać dane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy.

20. Pracownikom podpisującym pisma z upoważnienia Wójta udzielić stosownego upoważnienia w tym zakresie.
21. Prawidłowo doręczać odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych.
22. Dokumentować w aktach fakt dokonania weryfikacji podpisu elektronicznego wnioskodawcy.

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH:

1. Weryfikować, czy wnioskodawca legitymuje się upoważnieniem do działania w imieniu podmiotu uprawnionego do uzyskania danych, a w razie wątpliwości podejmować czynności wyjaśniające.
2. W pismach dotyczących udostępnienia dokumentacji związanej z dowodem osobistym wskazywać podstawę prawną działania organu.
3. Dbać, aby akta spraw były kompletne, zgodnie z normą zawartą w § 2 pkt 1 Instrukcji kancelaryjnej.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie w terminie **do 26 sierpnia 2024 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Damian Domusiewicz
DYREKTOR WYDZIAŁU
Wydział Kontroli